

Datum 2022-04-27

Diarienummer 0206/22

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.seju.da@regeringskansliet.se

Diarienummer Ju2022/00245

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Justitiedepartementet - Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott (SOU 2022:1)

Göteborgs Stad delar utredningens slutsatser och tillstyrker förslagen. Förslagen är väl avvägda och bedöms kunna bidra till att socialtjänstens får bättre förutsättningar för sitt arbete med barn under 15 år som misstänks för brott. Tidiga och ändamålsenliga insatser från samhällets sida kan hindra en negativ spiral med fortsatt brottslighet och bidra till att barn får den hjälp och det stöd som de behöver. Förslagen stärker barnrättsperspektivet och ökar möjligheterna till samverkan för barnets bästa.

Vissa av de förslag som presenteras i betänkandet bedöms kunna generera ökade kostnader för kommunernas socialtjänst. Det rör främst förslaget om ökade krav på att vara med vid förhör med barn som misstänks för brott. Förslaget kan innebära ökad arbetsbelastning och behov av utökad bemanning. Det är dock inte möjligt att göra någon närmare beräkning av dessa kostnader. I ett längre perspektiv kan en ökad närvaro vid förhören göra det lättare att erbjuda tidiga och kvalitativa insatser till målgruppen. Ett förändrat arbetssätt i enlighet med förslaget skulle därför kunna leda till att mer omfattande och kostsamma insatser som annars kan bli aktuella när den unges kriminalitet blivit mer avancerad kan undvikas.

Göteborgs Stad menar dock att kostnaderna de inledande åren efter att ett förändrat arbetssätt införts, kommer överstiga de besparingar som eventuellt kan genereras i ett längre perspektiv. Kommunernas ökade i kostnader till följd av det utökade uppdraget måste därför ersättas för att förslagen ska kunna realiseras.

Göteborgs Stad vill dock i sammanhanget framhålla att det också finns anledning att synliggöra socialnämndernas roll och ansvar i det arbete som bedrivs utifrån LUL genom kompletterande skrivelser i lagens inledande paragraf.

Utredningen har övervägt om det finns behov av att utöka möjligheterna att använda beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år jämfört med vad som är fallet enligt gällande rätt men inte funnit det befogat att införa några sådana mer långtgående bestämmelser. I departementspromemorian En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål (Ds 2020:23) lämnades ett förslag till ändrad lydelse av 36 § LUL. Göteborgs Stad hänvisar i denna del till det tidigare lämnade yttrande gällande promemorian.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Daniel Bernmar (V) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan samt avslag på yrkande från SD den 21 april 2022 (bilaga A).

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från SD den 21 april 2022 (bilaga A).

Vid omröstning röstade Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Axel Darvik (L), Martin Wannholt (D), Karin Pleijel (MP), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V), Jessica Blixt (D), Emmyly Bönfors (C), Jonas Attenius (S), tjänstgörande ersättaren Nina Miskovsky (M) och ordföranden Axel Josefson (M) för bifall till Daniel Bernmars yrkande.

Jörgen Fogelklou (SD) röstade för bifall till det egna yrkandet.

Kommunstyrelsen beslutade med tolv röster mot en att bifalla Daniel Bernmars yrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat för bifall till Daniel Bernmars yrkande.

Göteborg den 27 april 2022
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande angående – Remiss från Justitiedepartementet -Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott (SOU 2022:1)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Ersätta Göteborgs Stads svar med följande nedanstående svar (gulmarkerade ändringar).

Yrkandet

Yttrande över remiss från Justitiedepartementet - Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott (SOU 2022:1)

Göteborgs Stad delar utredningens slutsatser och tillstyrker förslagen. Förslagen är väl avvägda och bedöms kunna bidra till att socialtjänstens får bättre förutsättningar för sitt arbete med barn under 15 år som misstänks för brott. Tidiga och ändamålsenliga insatser från samhällets sida kan hindra en negativ spiral med fortsatt brottslighet och bidra till att barn får den hjälp och det stöd som de behöver. Förslagen stärker barnrättsperspektivet och ökar möjligheterna till samverkan för barnets bästa.

Vissa av de förslag som presenteras i betänkandet bedöms kunna generera ökade kostnader för kommunernas socialtjänst. Det rör främst förslaget om ökade krav på att vara med vid förhör med barn som misstänks för brott.

Enligt SOU:n kan en önskvärd utökning av omfattningen brott som utreds där barn under 15 år misstänks, ske dels genom att fler utredningar inleds på initiativ av socialnämnden, dels genom en förändrad utformning av tredje stycket i 31 § så fler utredningar inleds av polisen. Det bör dock betonas att både socialtjänstens och polisens möjlighet att inleda en utredning är just möjligheter, lagtext anger att socialtjänsten *får* begära en utredning respektive att en utredning *får* inledas, inte att utredningar *ska* inledas. Det skulle även kunna komma att påverka rättssäkerheten och likställigheten nationellt.

Förslaget kan **även** innebära ökad arbetsbelastning och behov av utökad bemanning. Det är dock inte möjligt att göra någon närmare beräkning av dessa kostnader. I ett längre perspektiv kan en ökad närvaro vid förhören

göra det lättare att erbjuda tidiga och kvalitativa insatser till målgruppen. Ett förändrat arbetssätt i enlighet med förslaget skulle därför kunna leda till att mer omfattande och kostsamma insatser som annars kan bli aktuella när den unges kriminalitet blivit mer avancerad kan undvikas.

Göteborgs Stad menar dock att kostnaderna de inledande åren efter att ett förändrat arbetssätt införts, kommer överstiga de besparingar som eventuellt kan genereras i ett längre perspektiv. Kommunernas ökade i kostnader till följd av det utökade uppdraget måste därför ersättas för att förslagen ska kunna realiseras.

Göteborgs Stad vill dock i sammanhanget framhålla att det också finns anledning att synliggöra socialnämndernas roll och ansvar i det arbete som bedrivs utifrån LUL genom kompletterande skrivningar i lagens inledande paragraf.

Utredningen har övervägt om det finns behov av att utöka möjligheterna att använda beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år jämfört med vad som är fallet enligt gällande rätt men inte funnit det befogat att införa några sådana mer långtgående bestämmelser. I departementspromemorian En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål (Ds 2020:23) lämnades ett förslag till ändrad lydelse av 36 § LUL. Göteborgs Stad hänvisar i denna del till det tidigare lämnade yttrande gällande promemorian.

I syfte att göra det möjligt att i större utsträckning än som är fallet i dag genomföra drogtester av barn under 15 år när det finns skälig misstanke om att barnet har använt narkotika föreslår utredaren att bestämmelsen i 36 b § LUL ges en mindre restriktiv utformning. För att säkerställa rätt hjälp och stödinsatser måste ett missbruk först kunna fastställas. Många droger försvinner relativt snabbt ur kroppen och Göteborgs Stad vill påpeka att det föreligger en risk i att unga hinner fara illa i missbruk om det saknas möjlighet till snabba beslut för drogtestning av unga.